

דברי חכמה

ישראל במלחמה

"השאל בשורה
הנפש עוד במלחמה"

גיליון מס. 2884 * טו תמוז תשפ"ה * 11 ביולי 2025

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

לילה תמיד הרגישה שהיא פספסה בת מצווה ולכן בגיל 83 (70 שנות חיי האדם פלוס 13 למצוות) ערכנו לה טקס. לציון המועד כתבתי לה את הברכה הזו.

שמחה ארנולד

Dear Leilah,

I looked up your birth-day parshat hashavua and happily but not surprisingly it was Berashit, The Beginning. In the beginning when God created the heavens and the earth and there was chaos and darkness on the first day, God created light. He said "Let there be light" And there was light. The sages questioned that light in view of the fact that the sun and the moon were only created on the fourth day. What was the nature of that primeval light? What was its purpose? Did it banish the dark and make order and creativity possible?

In deepest darkness there is occasionally a luminosity that radiates a special glow that warms and gives out energy and life. There are people who have this gift, a way of healing the soul and giving hope and comfort, an art that spurs on creativity in others allowing them the joy and comfort of making something beautiful and meaningful out of the darkness of their lives.

You have that gift Leilah and with true generosity of soul and in the spirit of the Kabbalah, which you love, you give it away all the time. You enable people and you generate hope and satisfaction in people's hearts where there was chaos and darkness before.

I'm very grateful to have had you as a friend for many years. You have encouraged me, wept and smiled with me and fed my cat while I was away. With noble forbearance, you didn't even make a lot of fuss when my cat ate your cat's food, though you did bore me to tears about your bloody feline's delicate stomach.

The best advice you ever gave me was to "live life to the full, storing up a little jewel box of memories, so that when we are old we can take them out, one at a time and smile." When you get old Leilah, you'll be lugging around a huge trunk and if we can open it together, it will hold a load of laughs.

Thank you my friend for being you and

מזל טוב

לילה, (1927-2025)

אישה שכל כולה חיות ושמחה עם הרבה אור ואהבה בעיניים. אישה שהיא אומנית, רקדנית, שחקנית, חקיינית, מורה בחד מספרת סיפורים, תרפיסטיית באומנות ועוד ועוד. הזיקנה לא הייתה בשבילך - מגבלות הגוף שקרקעו אותך שיגעו אותך ואת רק רצית את החופש לבחור מתי לצאת החוצה למרחבים לטבע.

עכשיו שהמאבק מאחוריך ונשמתך חופשיה אני רוצה להפנות את המבט - לזכור אותך ברגעיך היפים, המצחיקים והטובים והיו לאורך חיך כל כך הרבה.

הדורות הראשונים בקיבוץ גדלו בדבוקה אחת (לטוב ולרע) בקבוצות והורי הילדים היו חלק בלתי נפרד ומשמעותי מאד בחיי כל אחד ואחת בקבוצה. לנו ילדי כיתת הירדן (זה מושג שלא נפרדים ממנו לעולם, יעידו קבוצות הווסטאפ הכיתתיות), היית גם אמא בכיתה (למירב), גם מורה מופלאה ואהובה לציור, מלאת כישורים במשחק וריקוד וגם חברה. השארת המון זיכרונות יפים בלב רבים מאיתנו וכישרונותיך הרבים שצינתי בראשית דברי, באו לידי ביטוי במשך כל תקופת ילדותנו בקיבוץ וגם אחרי.

אני זוכרת איך כחברה קרובה של מירב, יצא לי להגיע לא מעט לביתכם. כבית יאָה לאומנית - תמיד היו בו צבעים ודפים ומירב ואני שכבנו על הרצפה וציירנו והאומנית שבך יצאה לפעולה וציירת אותנו מציירות.

לא שוכחת את שיעורי הציור שנערכו בצריף גדול ורעוע לצד הדשא הגדול של הסרט (פעם פעם בימי הקייץ החמים היו מקרינים סרטים בחוץ על הדשא). היינו מגיעים בריצה, יותר נכון טסים, מתיישבים בכיסאות ואת מקבלת אותנו בחיוך ובאהבה גדולה. השיעור תמיד נפתח בסיפור. בעזרת מילים תנועות פרצופים וחיקויים לקחת אותנו איתך לעולמות אחרים ואנחנו בעיניים שוקקות בלענו כל מילה ומחווה שלך. הסיפור היווה את הבסיס למוטיבציה שלנו לצייר.

עוד זיכרון שחרוט בי חזק הוא ההצגה לשנת בר המצווה של הקבוצה הבוגרת בכיתת הירדן. פה באו לידי ביטוי כישוריך כשחקנית ורקדנית. יחד עם מקס מדר ונועה מעיין הרמתם מופע שעסק בסיפורי הזיכרונות שלנו מהגן, אותם רקדנו לצלילי מנגינות של לירוי אנדרסון. אם זה סיפורה של צנצנת הריבה שהתנפצה לרסיסים אחרי שאחד הילדים טיפס על השיש, או ריקוד החתולים והעכברים החיות שליוו לא מעט את לילותינו בגן. (אז ישנו הילדים בבתי הילדים) ועוד.

לילה, במשך כל השנים שמרנו על קשר מיוחד. לשמחתי הגדולה בתקופה האחרונה זכיתי להיות איתך באופן צמוד יותר. בהפקת תערוכת ציורי האופנה שציירת בשנות החמישים בברזיל. ציורי האופנה שזכו לצאת לאור, תרתי משמע, לאחר שנים ששכבו עמוק בתוך המגירה (לא חשבת שיש להם ערך אמנותי ושהם מעניינים מישהו). בעזרתה של רותם נויפלד העברנו אותם לארכיון

במכללת שנקר - שם יש להם מקום של כבוד לצד יצירות אופנה רבות והסיפור שלך וכישוריך יכולים להגיע לקהל רחב יותר של מביני עניין. בנוסף, יחד עם טרי לאפינג התחלנו לכתוב את הסיפור שלך. לצערנו זה נקטע באמצע. עם זאת, הספקנו לשמוע ולהקליט הרבה סיפורים ולהנות ביחד.

עומרי, מירב, אבי וכל המשפחה, כעת נותר לנו להתנחם שאמכם הגיעה לגיל מופלג קרוב ל - 98, היא לא סובלת יותר ונחה בשלווה שהיא משאירה אחריה כל כך הרבה זיכרונות, יצירות וסיפורים בליבם של אנשים רבים.

יהי זכרה ברוך.

מיכל דדוש

אני זוכרת את הלילה ההוא.
 הייתי בת 10. ישבנו בארוחת ערב שבת ושוב רבתי עם אמא.
 בסערת רגשות שאופיינית לילדה בפתח גיל ההתבגרות רצתי לחדר וטרקתי את הדלת.
 כששמעתי את סבתא שואלת בקול רם "when will she stop being so selfish?" הכנסתי את כל הבגדים והצעצועים שלי לשקיות אשפה, כתבתי עליהן "לתרומה", זרקתי אותן מחוץ לחדר ואז נעלתי את עצמי בפנים בעזרת בריקדה מכל הרהיטים העירומים שנותרו.
 לאחר זמן מה שכנראה הרגיש לי ארוך מכפי שהיה באמת, אמא ניסתה להיכנס. סירבתי.
 אחריה סבתא ניסתה. סירבתי.
 אפילו לסבא שעליו מעולם לא הצלחתי לכעוס, סירבתי.
 סירבתי בכל תוקף.
 הרגשתי בודדה, כעוסה ובעיקר לא מובנת.
 לאחר זמן מה נוסף אמא שאלה מה יעזור לי.
 בלי להסס, ביקשתי את לילה.
 תוך דקות בודדות את הגעת ואני מיד פיניתי פריט אחר פריט מהבריקדה. נכנסת בשקט העדין שלך, עם החיוך החם והעיניים הטובות, וישבת איתי.
 אני לא זוכרת אפילו על מה דיברנו, אבל זה בכלל לא משנה.
 בתקופה סוערת וקשה בחיי את היית כמו גזע עץ איתן ויציב, עם שורשים עמוקים וצמרת עשירה עבורי ועבור אמא שלי.
 ציידת אותי בכלים בריאים להתמודדות עם קשיים, כמו חוברת השירים שהכנת לי שהעסיקה אותי בשיעורים בביה"ס ומנעה ממני להסתבך בצרות.
 כמו ניתוב התחושות שלי למשחקי דרמה, ציור, וריקוד.
 זכיתי במטפלת מבריקה, חכמה, מכילה וקשובה בתור ילדה, ואת היית חלק משמעותי מהעיצוב של מי שאני כיום ומהבחירה שלי לבחור לעסוק במקצוע טיפולי גם כן.
 בשנים האחרונות, זכיתי לחזור לקיבוץ לגדל את ילדיי ולהיות לך שכנה. לשמחתי, בכמה מההזדמנויות שלי לבקר אותך הספקתי לשתף אותך בכמה שהיית משמעותית עבורי. אפילו הספקנו לקרוא יחד מחוברת השירים, וגם כשאני צחקתי וגלגלתי עיניים על מה שכתבתי, את הצלחת לראות דרכן את החוזקות של אותה ילדה בת 10.
 ואני יודעת שאני רק טיפה באוקיינוס של האנשים שבנפשם נגעת לאורך חיך.

לילה יקרה
 את היית מתנה לעולם.
 ואת משאירה מאחורייך מיליוני מתנות קטנות וגדולות, אצל כל אחד או אחת מאיתנו.

תודה.

Luv ya

ליאת

נפרדים מלילה

לילה נולדה באוקטובר 1927 במנצ'סטר, אנגליה, להוריה רחל ומוריס גלס.

מילדות אהבה מחול, אך למדה אמנות וציור. היא נישאה בגיל צעיר לישראל סיביאק, עברה איתו לברזיל, שם נבחרה מבין מועמדים רבים לעבוד כגרפיקאית עבור חנות גדולה בריו דה ז'נרו, ופירסמה פריטי ביגוד ואופנה עבורם בשני עיתונים, בהצלחה רבה.

לקראת הולדת עומרי (סטיבן) הזוג חזר לאנגליה, אך כשהיה עומרי בן שנה וחצי, נפטר ישראל באופן פתאומי. לילה החליטה להגשים את חלומה לעלות ארצה, ולאחר שנתיים הגיעה לארץ ולכפר הנשיא במרץ 1958, עם עומרי בן השלוש וחצי, והתקבלה לחברות באוגוסט 1959.

כאן פגשה לילה את נתן קופ / בן אבי, נישאה לו, והמשפחה גדלה עם הולדת מירב ואבי. אומנית בנשמתה, מיד עם הגעתה החלה לצייר את הווי המשק, לתעד את החיים ולעטר שערים ב"דברי הכפר". לילה הייתה גם רקדנית ופרפורמרית נהדרת, והשתלבה בתרבות הזיגים והריקודים של כפר הנשיא במהירות, היא רקדה בחינניות ובקלילות, מבלט ועד סטפס.

לילה למדה 3 שנים אמנות בחו"ל, ואחרי שהשלימה לימודי אמנות אקדמאים באורנים, קיבלה תעודת הוראה, וכן הכרה כאומנית מטעם ה"איחוד", מה שאפשר לה יום (יקר מפז) בשבוע לעסוק באמנות.

כמורה לציור ולאמנות (וגם התעמלות ותנועה לפעמים) רבים מבני המשק של השנים ההן זוכרים לה חסד נעורים. בתקופה שבה לא ממש התייחסו לצורכי הילדים ורגשותיהם, לילה הייתה עבורנו קרן אור של הקשבה, יחס אישי, עידוד ופתיחות. לילה אהבה ילדים וטיפחה אותם, מעומק נשמתה

החמה והמקבלת, בעזרת הכלי שלה – הציור. ילדים עם קשיים חברתיים, חוסר בטחון ביכולתם (ומי מאתנו לא היה כזה?) קבלו אצלה מגע קסם שהשפיע על חיינו.

תלמידים רבים בארץ, באזור ובחו"ל (כולל בני שבעים ומעלה כיום) אסירי תודה לה עד היום. שמות המשפחה שהחליפה לאורך חייה משקפים חיים לא קלים ורבי שינויים. גלס, סיביאק, קופ/בן אבי, הארט. נשואיה לבוב, הפסיכולוג ונהג הוותיקאר, הסתיימו בטרם עת עם פטירתו בגיל 81.

עד גיל מופלג עבדה לילה בהוספס כתרפיסטית באומנות וליוותה חולים סופניים באותה חמלה, אנושיות וחום שהשפיעה עלינו. היא הביאה איתה עולם של אמפטיה, צבע, צורה ואמנות. בינואר השנה יזמה ועיצבה מיכל דדוש תערוכה נפלאה של הציורים ההיסטוריים של לילה בלב הקיבוץ. הרבה נחת, הערכה ואהבה הקיפו את לילה, כולל אבי שבא מחו"ל, והיא התרגשה מאוד.

עד לאחרונה באה לילה למפגש, נהנתה מהחברותא, והשתתפה בשעורי הפילאטיס של טל בגמישות ובחן; ותמיד התלוננה שקר לה.

למרות שלא תמיד היו חייה קלים, נראה שלילה פעלה נכון כשהחליטה להצטרף לקיבוץ. היא חייתה כאן בקהילה חמה, שהעריכה מאוד את אישיותה החייכנית, כשרונה ותרומתה, ובשנים האחרונות הייתה מטופלת ועטופה. החל משמחה, שליוותה אותה לאורך שנים רבות בחברות עמוקה, דליה ב. שתמכה ממש כבת משפחה, וצוות הרווחה הנפלא, ובראשם צילה ודודי פ.

ועכשיו, לילה אהובה, זמן לנוח.

מקווה שחמים ונעים לך.

לעומרי, מירב ואבי – מחבקים אתכם כל מי שזכה להכיר את אמא.

באהבה ובהערכה,

רחל גינת

7.2025

צערם של מינים נכחדים | סיפורה של פתיחה

1. השבוע ביום שלישי פתחתי חגיגת את התערוכה שלי בגלריה טובה אוסמן בתל אביב. קורה לפעמים רחוקות שבעלת גלריה יצור קשר עם אומן ויזמין אותו להציג בגלריה כמוזמן בעל הגלריה. טובה אוסמן מחזרת אחרי כבר שנתיים. וכעת הרגשתי שיש לי גוף של עבודות שהוא ראוי להיות מוצג באחת מהגלריות הוותיקות בעיר.
2. יש לפעמים הרגשה של מחזוריות באירועים שהחיים מנחיתים עליך. לפני שנתיים בשנת 2023 התארגנה השקה לספר שירי החדש "אין לה מנוחה אפילו בקבר". ההשקה הייתה אמורה להתקיים במקום שנקרא "קרון ספרים" בטבעון יומיים אחרי השבעה באוקטובר 23. אתם כבר מבינים לבד מה קרה להשקה. גם הפעם הפתיחה החגיגית הייתה אמורה להתקיים בגלריה בתל אביב יומיים אחרי פרוץ מלחמת איראן נתניהו. פקע"ר לא אישרו לקיים את הפתיחה והיא התקיימה כאמור השבוע באיחור של שלושה שבועות.
3. כשהלכתי מהחניון אל הגלריה דהר לעומתי בחור צעיר על קורקינט חשמלי וכשהוא היה ממש קרוב זיהיתי מי זה ואמרתי: "שלום סהר אפשר לקבל חתימה?" סהר צהל לעומתי ונפרדנו איש לדרכו. הרגשתי שכפר הנשיא שולחת לי סימנים מבשרי טוב.
4. לפתיחה הגיעו הרבה אנשים. אך בעצם הפתיחה הייתה כאילו על טהרת כפר הנשיא. היין ששתינו בפתיחה היה יין תל רומן (אגב פרופסור מיכאל סופר שהוא מבין גדול בין אמר שהיין מצויין). באמת שהייתה זאת פתיחה שעמדה בסימן כפר הנשיא. השיר שפתח את הערב היה "מר גרוסברד היקר" ששר יהודה עדר על אביו יצחק עדר. יואב עדר, הרי ושלומית לפשיץ חיזקו את אווירת הכפר. אפילו יורם שוייר שהוא בעצם מנען קשור לכפר הנשיא והגיע לפתיחה, על אף שכבר ראה את התערוכה שבוע קודם כאשר נפתחה למבקרים. בעלת הגלריה אמרה לי שאף פעם לא חוותה פתיחה שהייתה מלאה בכל כך הרבה אהבה. והיא ראתה כבר הרבה פתיחות.
5. את רוב האנשים שהגיעו לא הכרתי. היו בהם רבים שהם חברי מספר הפנים. אבל זאת הייתה באמת פתיחה חמה, לא רק בגלל מזג האוויר, אלא בעיקר בעיקר משום שהאנשים היו במצב צבירה מאוד מיוחד ונדיר. להלן כמה

תמונות מהפתיחה, חלקן צולמו ע"י הרי לפשיץ וחלקן ע"י מורי ורבי אברהם אילת. שהוא צלם בחסד עליון.

6. תמונות קשות מפתיחת התערוכה | אני שם נפשי בכפי ומחבק עורך דין | עו"ד דניאל חקלאי שלמרות מראהו הקשוח הוא אדם עדין נפש שכותב נפלא | וגם מגן בחירוף נפש, עם עוד עו"דים אצילי נפש, על עצורי המחאה | צילם אברהם אילת

מאחור ניתן לזהות את יואב יהודה והרי משוחחים

שיחה מרתקת עם הילה גרין שהגיעה באוטובוס מירושלים. וד"ר שועי רז מרצה לפילוסופיה באוניברסיטת באר שבע. צילם אברהם אילת

מימין פרופסור יוסי בן ארצי מאוניברסיטת חיפה. באמצע יוסף כהן לשעבר עורך ראשי ב"כל העיר" הירושלמי המיתולוגי ובנו. לידם משמאל אורלי אזרן אמנית ואוצרת. צילם הרי לפשיץ.

7. לסיכום היה פשוט אירוע מאוד מרגש ומפצה מעט על כל מה שעברתי באופן אישי בחודשים האחרונים. היה שמח בתערוכה הכי עצובה בתל אביב.

כמה מילים על מלך קינג סייז ועל סתם מלך פייק

1. לפני שלושה ימים, אחרי 636 ימים נתניהו הגיע סופסוף לניר עוז, התחבק עם עינב צנגאוקר, נפגש עם תושבים ומראות האימה שלא השתנו מאז השבעה באוקטובר המכונה גם "טבח נתניהו", פיזר הבטחות חסרות כיסוי כהרגלו. והתקבל בשלט "מר הפקרה" על ידי מוחים, שהופרדו מראש ממשלתם באמצעות עשרות עם לא מאות אנשי ביטחון שחצצו רוב הזמן בינם לבינו. אילו היו הכוחות האלה בישוב בשבעה באוקטובר, הוא היה נשאר סתם עוד תאריך בלוח השנה.

2. ב-13 במרץ 1997 ירה חייל ירדני, אחמד מוסה דקמסה, על קבוצת ילדות תלמידות כיתות ז' וח' מבית הספר הדתי אמי"ת מבית שמש, שהיו בטיול שנתי ב"אי השלום" בנהריים. דקמסה הרג שבע תלמידות, ופצע שש אחרות, מהן שתיים באופן קשה.

3. לאחר מספר ימים הודיע חוסיין מלך ירדן שהוא מתנצל אישית, קטע ביקור בספרד והגיע לביקור בישראל, במהלכו ביקר בבתי הוריה התלמידות בעת שישבו שבעה בבית שמש. בנוכחות כלי תקשורת הביע המלך התנצלות בשם ממלכת ירדן, כשהוא כורע על ברכיו. כמו כן ביקר את הפצעות בבית החולים, והורה על מתן פיצוי כספי למשפחות הנפגעות.

4. קינג חוסיין הראה שהוא מענטש, אדם במקום שאין בו אנשים.

5. בנימין נתניהו, ראש ממשלתנו לא לקח אפילו לא בדל של אחריות לעומת המלך הקטן גדול, ולא עבר משפחה משפחה ממשפחות העוטף, משפחות הנרצחים, משפחות הנאנסות, משפחות החטופים, המשפחות המפונות. אחת אחת וביקש סליחה. אבל הבייס קורא לו מלך. אוי מה גדול הוא ההבדל בין מלך ירדן למלך ישראל.

6. בצילום אפשר להבחין בבני אדם מסוגים שונים: בני משפחה מתאבלת. מלך שלקח אחריות, כרע ברך וביקש סליחה. דוד לוי ז"ל. ועוד סתם אחד שנדחף לפוטו אופורטיוניטי.

פינת הקריקטורה השבועית: שיישרפו כולם!

• קצות עצבים חשופים

בשבועות האחרונים אני מרגישה מסביב משהו ממחיר המלחמה: אנשים, שדרך כלל הם די רגועים, מתבטאים באופן מכבד את הנמען, אנשים רגילים מן הישוב, פתאום "מאבדים את זה", מתנפלים על חבריהם, מותחים ביקורת, מוצדקת או לא, במילים קשות, קשות מאד, פוגעים במלאי תפקידים, ובקיצור: החיים הרגועים שהיו לנו, הופכים להיות מתוחים, פוגעניים, קשים.

לפני כשבועיים קבלנו הודעה ממנכ"ל הקיבוץ ובו פנייה אל הציבור לרסן את ההתבטאויות כלפי הזולת, כולל ממלאי תפקידים.

אני מרגישה, ששנה ותשעה חודשים שעברו עלינו בכאב, במתח, באי ודאות, בריצה למקלטים, בסגירת מרחבים רבים, אפילו אם לא היינו מפונים, לא היינו במעגל האבל הקרוב, לא נפגעה פרנסתנו ולא נפגע ביתנו, המתח המצטבר, מתפרץ בסדקים של המעטה המתחשב, המבליג, השומר על תקינות שבשגרה, וגובה את המחיר.

גם כאשר אנו מבינים את מקור הבעיה, קשה, כמובן להשלים אתה.

לפני כשבועיים התפרסמה בקבוצת ווטסאפ פופולארית בקיבוץ, קבוצת ה"פירגונים", הודעה, שהייתה מאד מאד רחוקה מלהיות מפרגנת. התוצאה הייתה "הרמת ידיים" (מתוך ויתור, לא כאקט אליים) של מנהל הקבוצה. אני אישית, עזבתי את הקבוצה, מתוך תחושה של שאט נפש, כך שאינני יודעת מה עלה בגורלה. כעת אני מחכה שתיפתח קבוצת ווטסאפ של "פירגונים על אמת" שבה כל החברים לוקחים על עצמם רק לפרגן ורק לאמר דברים טובים, על כל הטוב שיש כאן בכפר הנשיא.

• מפגשים עם ההנהלה.

בהמשך למה שנכתב לעיל, אני שמחה מאד, שסוף סוף תתקיים פגישה של מנהלי הקיבוץ עם החברים. פגישה של העברת אינפורמציה ושל הקשבה הדדית. כמי שיזמה את המפגשים האלה בעבר, אני רואה בהן חשיבות עצומה, וכך, לדעתי, צריך להתנהל מפגש כזה:

א. ממלא התפקיד מספר לנו על הדברים המעסיקים אותו/ בימים אלה.

- ב. הציבור מקשיב, שואל שאלות ומקבל תשובות, (אם יש תשובות מידיות).
 לשאלות שאין תשובות במקום, תבואנה תשובות בעתיד הקרוב
 באמצעים שעומדים לרשותנו ("מקומי" דברי הכפר ושיתוף ציבור).
 ג. **ולא פחות חשוב:** החברים מעלים נושאים שמעסיקים אותם בימים
 אלה, ובימים שקדמו להם. ממלאי התפקידים **מקשיבים, רשמים, עונים**
 על מה שניתן לענות במקום, ומה שלא ניתן, תהייה התייחסות בעתיד
 באמצעים שעומדים לרשותנו.
 ד. סיכום של המפגש יתפרסם באמצעים העומדים לרשותנו...
- המפגש הקרוב יתקיים ביום שני 14.7 בשעה 17.30 בלב הקיבוץ. אני מתכוונת להיות שם.

• תפוצת העיתונים

לא רחוקים מאתנו הימים שבהם היינו מוקפים בעיתונים: "ידיעות אחרונות" הגיע אל פתח ביתנו עוד לפני 7.00 בבוקר, "ישראל היום" היה מופץ במיליונים בכל פינת רחוב, ובכל תחנת רכבת. שלא לדבר על הימים הרחוקים יותר שהיו בהם הרבה עיתונים: "דבר", "למרחב", "על המשמר" "הבוקר" והעיתונים בשפות השונות שהביאו אתם העולים ארצה.

היום, את "ידיעות אחרונות" אני קוראת בטאבלט (אבל עדיין לא מצאתי דרך למלא את התשבץ במכשיר הזה), ואת "ישראל היום" כמעט בלתי אפשרי למצוא סתם כך. אפילו הערימה האינסופית ליד המזכירות הצטמצמה מאד, ומי שרוצה לפתור את התשבץ, צריך להגיע מוקדם בבוקר. נעלמו מהנוף כל הגברים והנשים במדים אדומים, שעמדו בפינת הרחוב, וממש דחפו לידינו את העיתון. בקושי אפשר למצוא את העיתון בבתי הקפה. מי שבילה את הלילה בבית החולים, ומחכה לבוקר כדי לראות מה קורה בעולם, יורד לקומת הכניסה, הוא לא מוצא בדל של עיתון, לא בחינם ולא בתשלום.

העיתונים עברו למתכונת דיגיטלית (ואיך פותרים תשבץ במתכונת זאת?).

ואולי זאת בשורה טובה ליערות האמזונס?

בהזדמנות קרובה, אתייחס למה שקורה לספרים המודפסים.

• מפגש במפגש

הרבה הרצאות מעניינות מגיעות אלינו לבאי ה"מפגש", אבל אחת מהמעניינות ביותר, והמשמעותית ביותר, הושמעה אצלנו הערב על ידי אישה מדהימה,

אשת חנוך דתיה, שותפה לנו בערכים הליברליים היהודיים שאנחנו דוגלים בהם. הסיפור האישי שלה. שמה פסית שיח, והניתוח שלה על מה שקרה לציונות הדתית, ומכאן מה קרה לנו במדינה, היה מרתק. מי שהגיע – הרוויח. נשארתי עם הרבה חומר למחשבה.

עד כאן לשבוע הזה

שיחזרו כולם!!!

שייפסק ההרג הבלתי נגמר במרחבי רצועת עזה!!!

לא עוד "הותר לפרסום"!!!

לו יהי, אנא.

שבת שלום

תמר וולפין

פִּינֶת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זִהִי זְכָרָם בְּרוּךְ

לילה הארט ז"ל - (1/7/2025 - 27/10/1927)

לילה חברת הקיבוץ, כשהדבר הראשון שעולה בהזכרת השם "לילה" - הוא "האמנית". ואכן לילה הייתה אמנית בכל רמ"ח אבריה, בציור, קרמיקה, ריקוד וכמובן החיור הניצחי שעל פניה.

לילה לא הייתה אמנם ממייסדות הקיבוץ אבל היא בהחלט ייסדה כאן משהו שאיש לא יוכל לקחת ממנה. שופעת חיים ואופטימיות עד ליום לכתה מאתנו. אני אומר "לכתה" ואמנם מהבחינה הפיזית היא כבר לא הייתה בדיוק מתאימה כשחקנית ראגבי, אבל בכל שאר הבחינות - היא לא הלכה מאתנו כלל!! - אני מזכיר תמיד את מה שאמר יונתן גפן: "אדם מת רק מהבחינה הפיזית" - כל כך נכון ולכן אין פלא שלילה היקרה תשאר אתנו עוד שנים רבות. - היא בהחלט השאירה חותמה על הקהילה שלנו.

<https://khbbm1.wixsite.com/2025-03>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

שירי מלחמת חרבות ברזל

לא מצליח לבכות / נעם חורב

אני לא מצליח לבכות	אני לא מצליח לבכות
גם לא מול זעקות	לא משנה כמה מכות
של ילדים, של אימהות	אנחנו חוטפים
כמו אידיוט	או כמה פרצופים של חטופים
אני כותב בחרוזים	מתווספים בעיתון
משהו כנראה נדפק לי בברזים	אני מקפיד על מרחק ביטחון
והתמונות שנכנסות	ביני לבין האסון
לא נתפסות	עם כל סרטון
צעצוע של תינוק מבין ההריסות	עם כל ארון
המנונים במרפסות	עם כל רסיס של זיכרון
אז הפסקתי לנסות	אני רק ממשיך להתקשות
מה לעשות	ועוצם את שתי עיניי,
	שתי עיניי היבשות
ואני נשאר אדיש	
גם מול ילד שאומר קדיש	אני לא מצליח לבכות
אני מדחיק	רק משאיר את הידיים עסוקות
כדי להחזיק	ת'מחשבות מנותקות
והלב כבר לא מדביק	אטומות ומודחקות
את קצב הזוועות	וגם כשחיים מתקשר
אני נועל את הדמעות	מהמילואים כדי לספר
ונצמד לקלישאות	אני מרגיש שזה קורה
כי הנפש חכמה	במקום וזמן אחר
היא שומרת על עצמה	ואני רק מישהו שמשקיף
ומרשה להתקרב	מעבר לגדר
עד סנטימטר לכאב	
אבל אף פעם לא נוגעת בו	
לא נוגעת באמת	
כי אחרת זה נגמר	
אחרת אני מת.	

11.7 ג'יסון פרלסון

אשר איילון

12.7 דוד אלמן

ענווה לובש

יהל יודאיקין

מוריאל שמחי

13.7 מיכי חייט

שיפי מתתיהו

אריאן אלישבע סוקל

אמה ליפשיץ

14.7 הרולד ואלך

ליאור פרינץ

ג'ורג'יה זלצמן

שוהם מושקוביץ

15.7 משה גרשמן

תובל דיין

16.7 זיו נוי

אוריה יודאיקין

סיפור לשבת

המכתב מהספסל

כתיבה: יהונתן גומני

במשך עשרים ושבע שנים הוא עבד באותו הבנק. שולחן שלישי מימין, מחלקת הלוואות.

היה קם בבוקר באותה שעה, הולך באותה דרך, עם אותם הנעליים השחוקות, ויושב על אותו ספסל חמש דקות לפני המשמרת.

הספסל הזה, ליד הקיוסק של מיכאל, היה הרגע היחיד ביום שבו הרגיש שיש לו קצת שקט.

הוא היה שותה קפה קטן בכוס קרטון, לובש את החיור העצוב הזה שכל מי שמכיר אותו מכיר.

העולם לא שם לב ליוסי.

ויוסי לא שם לב לעולם.

ככה זה היה.

עד לאותו בוקר.

הוא הניח את הקפה על הספסל, כמו תמיד, הוציא סוכריה לתה, כמו תמיד ורצה להתיישב. אבל משהו תפס לו את העין.

מעטפה קטנה. מקופלת היטב. בלי שם. בלי כתובת. רק מונחת שם כאילו חיכתה רק לו.

הוא הסתכל ימינה, שמאלה... אף אחד.

הרים את המעטפה. פתח. וקרא.

"ליוסי, לא יודע אם אתה תבין, אבל אתמול ישבתי בדיוק כאן, ואתה עמדת לידי.

אמרת לי: 'שיהיה לך יום קל אחי'. זה הכול. משפט אחד.

אבל אתה לא יודע, שאני עמדתי שם עם מחשבות שכבר היו חזקות מדי.

וחשבתי שאף אחד לא רואה אותי. ואתה ראית.

אז תודה. בזכותך אני כאן עוד יום. תמשיך להגיד משפטים קטנים כאלה.

הם עושים הרבה יותר ממה שאתה חושב."

יוסי הרגיש כאילו משהו נתן לו אגרוף בבטן. העיניים שלו בערו.

הוא ניסה להבין מי. מתי. אבל כל כך הרבה אנשים עוברים שם כל בוקר.

הוא לא זכר אפילו את הרגע.

הוא יושב על הספסל. שקט. מחזיק את המכתב בידיים רועדות.
ופתאום כל השנים האפורות שלו... קיבלו צבע.

באותו ערב הוא לא הלך ישר הביתה. הוא עבר דרך הפארק. הוא עבר דרך
התחנה המרכזית. והתחיל להגיד לאנשים דברים קטנים.
"לילה טוב".
"שיהיה קל".
"אני רואה אותך".

רובם חייכו.
חלק התעלמו.
אבל משהו ביוסי נפתח.

משהו שנרדם בו כל השנים התחיל לנשום.

מאז, כל בוקר הוא יושב על אותו הספסל. אבל הפעם לא רק בשביל הקפה.
הוא יושב שם בשביל להיות סימן קטן בעולם של אנשים עייפים.
ואף אחד מסביבו לא ידע שזה האיש שהציל חיים, רק כי אמר משפט אחד
פשוט בזמן הנכון.

מוסר השכל:
לפעמים, אתה לא צריך לשנות את העולם, רק להגיד למישהו שהוא קיים.
כי אתה לא יודע איפה הוא נמצא, ומה המילה שלך יכולה להציל.
הייעוד שלך לא תמיד מגיע בצעקה גדולה לפעמים הוא יושב בשקט...
על ספסל קטן ליד קיוסק, ומחכה שתראה.

50 חטופים וחטופות נמצאים כבר 644 ימים בשבי

